

MAGYAR KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÓ TÁRSULAT

MŰSORFÜZET

1988 OKTÓBER

KONGRESSZUSI HÍREK

Az első körlevél alapján 842 előzetes jelentkezés érkezett be, ezek közül 412 a szocialista országokból, 332 Európa többi országából, 98 pedig tengerentúli országokból.

x x x

Eddig 415 előadást jelentettek be, az elő- és utókirándulásokra 667 jelentkezés érkezett be.

x x x

Grósz Károly miniszterelnök felkérésünkre elfogadta a 10. Nemzetközi Szpeleológiai Kongresszus fővédnökségét.

x x x

A kongresszus 2. körlevele magyar, német, angol, francia, spanyol és orosz nyelven kiküldésre került az előzetes jelentkezést beküldők címére, valamint további 200 címre.

x x x

A kongresszus központi rendezvényeinek színhelye az MSZMP Oktatási Központja /XI. Villányi út 11-13./ lesz, ahol egy 600, egy 300, egy 200 fős, valamint két kisebb előadóhelyiség áll rendelkezésre. Az aula és az emeleti folyosók kiállítások, bemutatók rendezését teszik lehetővé.

x x x

A Társulat Titkárságán kongresszusi hírek címmel faliújságot létesítettünk, melyen a legfrissebb kongresszusi tájékoztatások jelennek meg.

a Szervező Bizottság

A Társulat központi kutatótáborát 1988. július 1-16. között rendezte meg Jósvaldön. A táborban 14 csoport 75 tagja és 28 egyéni kutató vett részt. Az átlagos létszám 55 fő, a csúcslétszám /a hétvégeken/ meghaladta a 100 főt.

A tábor fő célkitűzése a Kossuth-barlang Reménytelen-szifon mögötti, eddig ismeretlen, de hidrológiailag kimutatott járatainak feltárása volt. Ennek érdekében a szifon felől buvár módszerekkel folyt a szifon tágítása és megtisztítása, a felszín irányából pedig a Gergész-lépai-viznyelő és a Kuriszláni-beszakadás irányából indult meg a feltárás, amely áttörő eredményt egyik helyen sem hozott, de megteremtette a további kutatás feltételeit. A tábor első hetében elkészült a Kossuth-barlang bejáratí tájárójának felújítása /vasbeton szerkezettel történő biztosítás/, amely a Társulat kezdeményezésére a Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási Minisztérium által biztosított forrásból, az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatósága megrendelésére az AKKORD GEM kivitelezésében épült meg.

Feltáró tevékenység folyt továbbá a Kopolya-forrásbarlangban /az eddig feltárt járatok bővítésével/, a Kopolya-zsombolyban /itt kb. 90 m új járatot tártak fel és biztosították a zsomboly aknáját/, az Eger-zsombolyban, a 100 Ft-os-barlang-Agancsos-réti nyelőtlen. A KVM Barlangtani Intézet munkatársai vezetésével kataszterelési, térképezési munkákat végeztek, a Papp Ferenc csoport tagjai klimatológiai és hidrológiai méréseket, az MME Geofizikai Intézete a Szabadság-barlangban mágneses végpontkitűzési méréseket végzett.

A Kossuth-barlangi buvár munkálatokat az AMPHORA Könnyűbuvár Sport Club végezte, a tábor alatti robbantási tevékenységet a Debreceni MMSZ Könnyűbuvár Klub Czékó László vezetésével, Hegedűs Ferenc közreműködésével végezte.

A Tábor résztvevői emléklapot, a kiemelkedő munkát végzők /12 fő/ jutalomkönyvet kaptak.

Hadobás Sándor gondozásában példátlan gyorsasággal /3 nap/ tábori levelezőlap is megjelent, még a tábor ideje alatt.

Szabályr Péter

CHOLNOKY JENŐ KARSZT- ÉS BARLANGKUTATÁSI PÁLYÁZAT

A Társulat keretében folyó munka dokumentálásának felfrissítése, a dokumentáció színvonalának emelése érdekében a KVM és az MKBT elnöksége a Cholnoky Jenő karszt- és barlangkutatói pályázatot az 1988-as évre az előző évekhez hasonlóan

- egyéni és
- csoport kategóriában írja ki.

A pályázat díjazására a KVM 40.000 Ft-ot biztosít.

Egyéni kategóriában egyaránt pályázhatnak a Társulat egyéni és csoportokban tevékenykedő tagjai. Az egyéni pályázóknak előzetes munkatervet nem kell beadni.

Egyéni kategóriában pályázni lehet: karszt- és barlangkutatói munkával kapcsolatos

- tárgyévben megjelent publikációval /hazai vagy külföldi kiadásban/,
- tárgyévben elhangzott előadás teljes anyagával /az előadás helyének, időpontjának és a rendezvény programjának csatolásával/,
- tárgyévben kidolgozott és benyújtott TOK dolgozattal vagy középiskolai szakmai tanulmányi versenyre készült dolgozattal,
- saját kutatási eredményeket összefoglaló, még nem publikált tanulmányal,
- egyéni bibliográfiai tevékenységgel /szakbibliográfia, időszaki bibliográfiai feldolgozás/.

A pályázat díjai:

egy I. díj	4.000 Ft és oklevél
egy II. díj	3.000 Ft és oklevél
egy III. díj	2.000 Ft és oklevél

Ifjúsági díj /20. életévüket be nem töltött pályázók részére/:

egy db	1.000 Ft és oklevél
--------	---------------------

Csoport kategóriában a pályázaton kizárólag a Társulat keretében működő csoportok, ill. kutató kollektívák /nem megbízásos munkát végző ad hoc bizottságok, előzetes munkatervet benyújtó legalább 3 egyéni kutatóból álló kollektívák/ vehetnek részt, éves jelentésükkel, ill. zárójelentésükkel.

A jelentések nem tartalmazhatják az előző években lezárult részek ismétlését, lezárult kutatás összefoglalása kivételével, akkor is csak röviden, nem szószerinti ismétlésként.

Nem értékelhető a megbízásos munkák keretében végzett tevékenység.

A pályázat felépítésének és értékelésének szempontjai.

1. Tárgyévi munkaterv /végrehajtását a Bizálat Bizottság értékeli, pontszáma a csoportéletnél jelentkezik/	-
2. Összefoglalás /a jelentés egyes fejezeteinek tömör összegzése/	0 - 10 pont
3. Feltáró és barlangvédelmi tevékenység, ezek dokumentálása /szöveges ismertetés, térkép- és fotodokumentáció, műszaki leírás stb./	0 - 25 pont
4. Tudományos munkák /karszt- és barlangtani alapkutatás, vizsgálat, megfigyelés, mérés, kísérlet, kutatási módszer- és eszközfejlesztés stb./	0 - 25 pont
5. Dokumentációs munkák /katasztérezés, nem új feltárásokra vonatkozó térkép- és fotodokumentáció, film, barlangi turakalauz - útvonalismertető és technikai adatok -, bibliográfia stb./	0 - 25 pont
6. Csoportélet /turák, rendezvények, tanfolyamok, publikációk, oktatás, továbbképzés stb./	0 - 15 pont
Összesen	100 pont

Az egyes témarészekben hazai és külföldi eredmények egyaránt szerepelhetnek!

A pályázat díjai:

- 1 db. I. díj 10.000 Ft és oklevél
- 1 db. II. díj 8.000 Ft és oklevél
- 1 db. III. díj 6.000 Ft és oklevél.

A díjazható összpontszám minimálisan 60 pont.

A Bizálat Bizottság a pályázatok értékelése után fenntartja a jogot a díjak, illetve azok összegének megváltoztatására.

Különdíjban részesül minden további olyan pályázat, amely a 3., 4., 5. témarészek közül legalább egyben 60 %-os vagy azt meghaladó teljesítményt /minimum 15 pontot/ ér el. A különdíj minimális összege 2.000 Ft.

A pályázatok 3 példányban küldendők be a Társulat Titkárságára, melyből 2 példányt a Társulat, 1 példányt a KVM kap. /A 3 példányból 2 azonos kivitelű, fotókkal illusztrált legyen, 1 példány fotók és díszes kötés nélküli szerkesztési példány./ Felhívjuk a kutatócsoportok figyelmét, hogy a fenti példányszám nem tartalmazza a területileg illetékes KVM Felügyelőség számára leadandó jelentést!

A pályázatok beadási határideje: 1988. február 15. /szerda/

A pályázatok a fenti napon 19 óráig a Társulat Titkárságán /Bp. VI., Anker köz 1./ adhatók le, vagy 15-én 24 óráig /15.-i postabélyegző/ postán küldhetők el.

A Bíráló Bizottság a pályázat beadási határidejét követően regisztrálja a beérkezett pályázatokat, megállapítja, hogy melyek azok, amelyek a pályázat kiírásának megfelelően elbírálásra kerülnek. A pályázaton nem kerülnek értékelésre azok a jelentések, amelyek csak formális jelentéskötelezettségüknek tesznek eleget, illetve azok, amelyeknek benyújtói külön kérik, hogy jelentésük a pályázaton ne vegyen részt.

Felhívjuk a pályázók figyelmét, hogy a pályázaton nem vesznek részt azok a jelentések sem, amelyek nem a kiírt határidőre, vagy nem az előírt példányszámban érkeztek be.

Kérjük törekedjenek a tömör, lényegre törő fogalmazásra, az elbeszélő, nem informatív közlések mellőzendők.

Titkárság

Elnökségi ülések határozatai

Elnökségi ülés: 1988. szeptember 7.

- E-26/88 Az Elnökség tudomásul vette dr. Fodor István elnök beszámolóját az UIS franciaországi vezetőségi üléséről, s felkérte az elnököt, hogy készítsen írásos anyagot a Karszt és Barlang, valamint a kongresszus Szervező Bizottsága számára. Egyúttal ismét leszögezésre került, hogy az anyagi vonzattal összefüggő külföldi utakat minden esetben az Elnökség tudomására kell hozni.
- E-27/88 A kongresszus Szervező Bizottságának vezetésében bekövetkezett változást tájékoztatásul a Választmány tudomására kell hozni.
- E-28/88 Az Elnökség elfogadta a kongresszus szervezésével kapcsolatos tájékoztatást. Egyúttal jóváhagyta, hogy Hazslinszky Tamás társelnök, a Szervező Bizottság vezetője részt vegyen a jugoszláviai Postojnán 1988. november 10-12. között az idegenforgalmi barlangok témakörével foglalkozó konferencián. Ugyancsak jóváhagyásra került, hogy dr. Lénárt László megtekintse az októberben Sarajevóban kiállításra kerülő bélyeg- és képeslapgyűjteményt, amelyet a kiállítók felkínáltak a jövő évi kongresszusra. Lénárt László részére utazási költségtérítés és 1 napra napidíj került jóváhagyásra.
- E-29/88 Elfogadásra került 13, a MTESZ Szakértői Névjegyzékébe benyújtott felvételi kérelem.
- E-30/88 Elnökség javasolta a Fegyelmi Bizottságnak, hogy vizsgálja meg azt a bejelentést, mely szerint Jánoska Péter, az esztergomi Balassa Bálint Barlangkutató Csoport tagja társával az idei csőszpusztai vándorgyűlésen a faluban lévő vendéglőből egy TV-antennacsatlakozót vitt el. Javasolta az Elnökség, hogy a fegyelmi Bizottság súllyosbító körülményként értékelje, hogy nevezett kutatásvezetői képesítéssel rendelkezik.
- E-31/88 Az Elnökség felkérte a Karszthidrológiai és Geológiai Szakbizottság vezetőjét, hogy a közelmúltban Vajna György által írt "Veszélyben van-e a karsztvíz?" című cikkel kapcsolatban hívja össze a szakbizottságot társulati állásfoglalás kialakítása érdekében.

H I R E K

A Francia-kőfejtőben megrendezett Pannónia barlangi mentőverseny 1988. évi eredménye.

1. Erzsébet SC Barlangkutató Klub
2. Pannónia Karszt- és Barlangkutató Sportegyesület
3. Megalodus Barlangkutató Csoport
4. Kadió Ottokár Barlangkutató Csoport

Az Erzsébet SC Barlangkutató Klub elvállalta az 1989. évi Pannónia társmentőverseny rendezését. Hely és időpont közlése 1989 tavaszán várható.

Szabó Gyula

Az Amphora Könnyűbuvár Klub, az Élet és Tudomány Szerkesztősége, a Korall Természetbarát Klub által meghirdetett IV. Országos Könnyűbuvár Fotópályázat szűrije 1988. május 23-án hozott döntést a különböző kategóriákban.

A vizalatti barlangkutatók során készült fényképfelvételek kategóriában az alábbi helyezések születtek:

- I. Ember Sándor "A forrásban I."
- II. Ember Sándor "A forrásban II."
- III. Ember Sándor "Vizalatti cseppkőbarlang"
- IV. Schopper Tibor "A Gombaszögi-barlangban"
- V. Schopper Tibor "A Gombaszögi-barlangban"

Az MKBT különdija a legjobb vizalatti barlangkutatók témájú papirképeért

Ember Sándor "A forrásban I."

Az MKBT diaposzitivokra vonatkozó különdija, megfelelő pályaművek hiányában nem került kiadásra.

Titkárság

Bélyeg- és képeslapbemutató az István-barlangban

1988. augusztus 20-án, a Szent István évforduló tiszteletére Lillafüreden, az István-barlangban, az Óriás vizesés előtt bélyeg- és képeslapbemutatót rendezett az LMBT Észak-magyarországi Területi Szervezete, a Bükk Nemzeti Park Igazgatósága és a Nehézipari Műszaki Egyetem Bélyeggyűjtő Köre.

A kiállítók az alábbiak voltak:

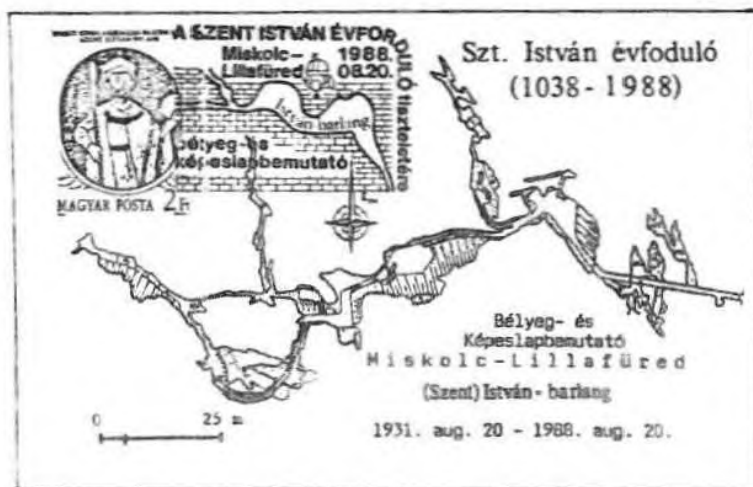
- Dr. Gyurkó Péter: Régi lillafüredi képeslapok
- Lezsák Sándor: Magyar egyházi Carte Maximumok
- Dr. Lénárt László: Lillafüredi barlangi képeslapok
- Dr. Nébli Vendel - Dr. Vincze Endre: A magyar koronázási jelvények bélyegeken

A rendezésben a fentiekén kívül a Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület tagjai vettek részt.

A bemutatóra képeslap formájú meghívót /emléklapot/ adtunk ki, melyet az alkalomra készített emlékbélyegzővel, valamint Szt. István bélyeggel láttunk el. E mellett a koronázási ékszereket tartalmazó képeslapok, valamint a Szt. István halálára kiadott levelezőlapok közül jó néhányat emlékbélyegzővel láttunk el.

A kiállítást 1082 fizető látogató tekintette meg. /Az emlékbélyegzős, az István-barlang alaprajzi térképét ábrázoló emléklapot mellékeljük./

Dr. Lénárt László

Kutatásvezetői vizsgáztatás

Bár Társulatunk tagságának mintegy 8-9 %-a barlangi kutatásvezető, újak képzésére az igény folyamatos. Ennek ellenére elegendő jelentkező hiányában az idén sem tudtunk barlangi kutatásvezetői tanfolyamot indítani.

Ez évben a barlangi kutatásvezetőképzés újabb variációját próbáltuk ki. Junius 18-án a Pál-völgyi-barlangnál elméleti vizsgát rendeztünk, melyen 10 fő vizsgázó jelent meg. A gyakorlati vizsgának a jósvalói társulati kutatótáborban végzett munkát, ill. barlangbiológiai, ácsolási, karszthidrológiai, barlangföldtani, barlangi mentési, barlangi térképezési és barlangklimatológiai gyakorlatokon való eredményes szereplést tekintettük.

A gyakorlati foglalkozásokat a felkért és feladatukat vállaló oktatók közül Eszterhás István, Gádoros Miklós, Kraus Sándor, Kárpát József tartották. A vizsgára jelentkezők közül Gulyás Ágnes, Kérdő Péter, Petren Imre, Kálóczy András sikeres barlangi kutatásvezetői vizsgát tettek.

Azok számára, akik az elméleti vizsgát eredményesen letették, a következő társulati táborok valamelyikében van lehetőség a gyakorlati vizsga letételére.

A társulati táborban végzett munkája alapján a kutatásvezetői igazolvány meghosszabbítása Borke Pál, Brankovits István és Zalán Béla kutatásvezetők részére vált lehetővé.

Dr. Lénárt László
az Oktatási és Közművelődési Szak-
bizottság vezetője

A Társulat 1988. I. félévi költségvetésének teljesítése

A Társulat első félévben tartott rendezvényei könyveléstechnikailag még nem kerültek elszámolásra, ezért az éves várható adatok tükrében érdemes a Társulat eredményét vizsgálni, az I. félévi ténylegesen felmerült működési költségek és bevételek alakulását is figyelembe véve. A Társulat várható eredménye /eFt/:

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Egyenleg
Működés	1368	223	/-/ 1.145
Rendezvény	155	155	-
Tanfolyam	12	14	/+/ 2
Kiadvány	390	100	/-/ 190
Szerződéses munka	2633	3516	/+/ 883
Eredmény	4198	3648	/-/ 550 ^x

MOTESZ támogatás

A MOTESZ által adott támogatás mértékét a Társulat várható vesztesége nem lépheti túl. Ennek betartása nagyon komoly feladatot igényel a II. félévben, mivel a működési költségek az I. félévben a tervezett szintet 24 eFt-tal haladták meg. A túllépés okát a Társulat által előállított 2000 db kizűző jelvény nem várt egységköltségnövekedése /28 Ft-ról 72,50 Ft-ra/, továbbá a Műsorfüzet előállítás költségeinek terven felüli emelkedése /emelkedett a papír és növekedett a Műsorfüzet terjedelme a tavalyi átlag 24 oldalról 42 oldalra/ okozta. A II. félévben további gondot okoz az UIS vezetőségi ülésén elnökünk részvétele miatti kiküldetési költségtúllépés /30 eFt/ a forintleértékelés következtében. Így éves szinten a tervezett működési költséget várhatóan 100 eFt-tal fogjuk túllépni.

A működési bevételnél rendkívül pozitív eredmény, hogy a tagdíjak 85 %-a befolyt I. félévben. Nem várt bevételt hozott /8 eFt/ a szakértői díjak befizetése. Említésre méltó a jelvény-eladás 9 eFt-os bevétele.

A működés várható 1,1 mFt-os veszteségét 3,5 mFt bevételű szerződéses munka végzésével lehet ellensúlyozni. Ezen összegből jelenleg 1,8 mFt a megkötött szerződések bevétele, melynek 50 %-a KVM Barlangtani Intézet megbízás. Tárgyalás alatt áll két munka 320 eFt-tal; de ezek még nagyon bizonytalanok. A MTSZ 550 eFt-os támogatását figyelembe véve feltétlenül szükség van a hátralévő három hónapban 1,4 mFt szerződéses munka bevétel elérésére.

Várjuk aktív részvételeket a munkaszerzésben és végzésben!

Hevér Éva
gazdasági titkár

Az MTSZ Barlang Bizottság felhívása

Az MTSZ BB 1988. november 2-től /a kongresszus előtt utoljára!/
Barlangi turavezető tanfolyamot rendez Budapesten. A 11 előadásból /heti egy alkalommal 3 óra/ és négy hétvégi gyakorlatból álló tanfolyam 1989. februárig tart.

A jelentkezés feltétele:

- Barlangjáró II. /technikai/ tanfolyami végzettség;
- csoportvezetői ajánlás arról, hogy a jelentkező kellő barlangász tapasztalattal rendelkezik.

A tanfolyam létszáma max. 25 fő

Részvételi díja: 500 Ft

Jelentkezési határidő: 1988. október 15.

Cím: Magyar Természetbarát Szövetség
Barlang Bizottság

Ep. VI. Bajcsy Zsilinszky ut 31.

MTSZ Barlang Bizottság

MEGJELENT !

a Karszt és Barlang 1987/I-II

száma, amelyet a tagság az 1988. évi tagdíj fejében kap meg. A tagdíj fejében járó példányokon felül további példányok a Társulatban vásárolhatók meg.

Ár: társulati tagoknak 58 Ft, külső személyeknek és intézményeknek 80 Ft

Kérjük a tisztelt tagokat, továbbá a csoportvezetőket, hogy a tagdíj fejében járó lapokat a Titkárságon személyesen sziveskedjenek átvenni az eddig bevált gyakorlatnak megfelelően.

x x x

BARLANGBIBLIOGRÁFIAI FIGYELŐ 1988./1.

száma, amely a Társulathoz 1987. december 15. és 1988. június 15. között beérkezett 37 külföldi folyóirat 76 füzetből közel 1000, valamint 9 hazai folyóirat írásaiból válogatott 86 cikket és kiadványt ismertet. Kapható /a korábbi számokhoz hasonlóan/ a Társulat Titkárságán, és még mindig 20 Ft-ért.

Változatlanul igényelhetők egyéni bibliográfiai figyelések a korábban megjelent feltételekkel! Jövő évben világkongresszus lesz Magyarországon! Nekünk is ismernünk kell ahhoz a világot, hogy a világ megismerhesse minket! Idejében tájékozódj!

x x x

BIMAR-HEGYSÉG

területkatalógus. Írta: Kátyás Vilmos. Kiadta a Sport kiadó. Kapható a könyvesboltokban.

Ár: 99 Ft

A könyv megjelenésével kapcsolatban értesítjük azon tagjainkat, akik korábban Társulatunknál a kiadványt megrendelték, hogy a Társulat csak úgy jutott volna hozzá ezekhez a számokhoz, ha a kiadótól a példányokat megveszi. Sajnos ezt anyagi helyzetünk nem tette lehetővé, így kérjük tagtisztánktól a könyvet bolti forgalomban vásárolják meg. Megértésüket köszönjük.

MTESZ - egyesületi használatra !

Kiadja: Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat

Készült: 1100 példányban

Szerkeszti: a Titkárság

Felelős kiadó: Gádoros Miklós

88/1681 MTESZ Házinyomda, Budapest.

Felelős vezető: Boncza Gábor